

Sel Kuul on 31. Päwa.

Kristusse sisesõitmisest / Matt. 21. mis siis tehtud

18 **66. P. Paasi.**

19 Jofep

20 Matrona

21 Pent

22 **Suur 4 p.**

23 **Suur Rede**

24 Kasimir

pehmed
ja head
ilmad
pärast
kõnivad
tuled
wahhest

Jumala-teenistus
sega:
Üks Ewratmt
mees Mita
nimmt mõttis
eimesele üht
Jumala-kodda
teha / et et

Kristusse ülestoum. Mark. 16/1.

25 **61. Pühha**

Paasi. Mar.

26 **teine Pühh.**

27 **Kolm. Pühh.**

28 Kideon

29 Eistakius

30 Aldonias

31 Tetel

C f. 2. w.

willud

ja restes

dad ilmad

IB

seisab

nerida

kül ikka

ploddand tarwis
ollesma siis Jes
howast seätnud
teggodusse tel
gi jure mitma
Se mees Mita
oli enne omma
emma käest
rahha warras
tanud / ja eim

ionel selle ku päwal touseb päte kello 6. läh
päh alla kello 6. päaw on 12. ö 12, tundi pite

APRIL. Jürikuh Mahla. Ku.

Sel Kuul on 30. Päwa.

Kinnipandud / Jürikuh / Joann. 20 / 19.		teadnud mitte /
1 G. P. p. u.	● f. 11. öf.	et se ta omma
2 Kristian	ilm / lähhab	poeg pidi olle-
3 Berdinand	● ●	ma / kes sesug-
4 Ambroos	● ● for	gune warras
5 Pogislaus	da, pär	ollt olnud / se-
6 Rõlestin	rast heit	pärrast wan-
7 Aron	lil	dus ta sedda
Heast Kariatsfest / Joann. 10 / 11.		warrast ärra ta
8 G. P. p. u.	● f. 10. öf.	pota kuuldes ;
9 Pogislaus	tuulne ja	poeg hakkas
10 Eisekiel	willo	sis kartma / ja
11 Leo	ilm	andis sedda
12 Julius	raitsakas	warrastud
13 Justinus	pärrast hea	rahha jalle em-
14 Kunni päaw	fuiw ilm	ma kätte tag-
Urritesse aia pärrast / Joann. 16 / 6.		gast. Gest rah-
15 G. P. p. u.	● f. 10. öf.	hast wõttis siis
16 Karisius	wiljalinne	emma ja andis
17 Rudolw	ferwade	kullaseppa kät-
		te ni paljo kut
		ühhets kututs

18 Valerian	ilm / päwa	ptodi tarwis
19 Linn + p.	paistus	minnema / fest
20 Sulpitius	selge	sai siis se wal-
21 Adolaar	ilm /	latud kuto / mis
Krist. ärraminne / fest / Joann. 16.		pärrast sai kut
22 G. P. p. u.	fuiw ilm /	Jummalats
23 Jüri p.	● f. 8. öf.	petud ja tent-
24 Albert	willo tuul	tud seäl Mitte
25 Marfus	tega saab	toias ; Seäle
26 Lule + p.	pisut par	sammas ollt ka
27 Anastas	remaks	üts kaitfilita
28 Witalis	ilmaks,	fueke / nenda kut
Sigei pallumise / fest / Joann. 16 / 13.		Jehowa preest.
29 G. P. p. u.	seisab	ril pidi olle-
30 Crastus	nenda	ma / ja seäl ju-
		res ollt omme-
		ti ta weel Te-

12 nel selle ku päwal touseb pällit pole tundi
 pärrast kello 4. ning lähhab alla pol tundi pä-
 rast kello 7. päaw on pilt 15. ning ö 9. tundi.

1 Boldri p.	● f. 10. e. l.	rawt. tuiud.
2 Sigismund	kuim ja so'	Omnia pota
3 Guar p.	✠ Leidm	teggi Mita ka
4 Blorian	✠ jofe	preestriks / kes
5 Kottard	ilm tuulte:	sedda santi
6 G 6 P. p. ill.	ning 16.	rummalast ja
7 Comifilla	ga / head	wallatumast
8 Stanislaus	✠	peast üllesmoe.
9 Job	D f. 3. e. l.	tud tenistusi
10 Rordian	wiljalissed	piddi üllespid.
11 Pantrasius	ilmad wilja	dama; sest
12 Nero	✠ ool	preestride sug.
	tega wah	gusi ei sanud
		ta keddagt.
		lewitide sug.
		gust tullt om.
		meti üts mees
		temmale / kes
		tui hulkaja as.
		set ennesele ot.
		sis; se juhus
		sits senna Mita
		tulised il.
		mad pär:

18 Erif	rast se'ge	kotta õnneks
19 Potentia	ja hea	sets / et ta weel
Jesus ja Mikodemus / Joan. 3.		ennesele toidust
20 G 3 aino J. p.	felged	sat; agga sed.
21 Prudentia	ilmokessed	da wisi / mis
22 Desiderius	pissut wil.	foggone olli
23 Emilia	● f. 1. p. l.	Jumala meele
24 Ester	lo tuuldego	wasto; sest ta
25 Arwan	✠	lastis enmast
26 Eduard	ehk	preestriks seä.
		da / et ta Mita
		kotas piddi sel.
		le pota asse.
		mel sedda tüh.
		ja Jumala.
		tenistust ülles.
		piddama / mte
		temma melest
		ta arwades

Smal selle ku päwal touseb päite pole tundi
 pärrast kello 3. ning lähhab alla pole tundi pärrast
 kello 8. päaw on pilt 17. tundi, s agga 7 tundi.

1 Kotskal	hest / ilm on	wägga hea
2 Marset	sumpas	pealegi piddi
Surest Dheosoma atast / Euc. 14 / 16.		
3 G. 2 P. p. 3 aino	Summ. P.	ollesma; sepär-
4 Earius	selletab	rast mötles ja
5 Doniwatfius	48	ütles Mita ka-
6 Aggäus	D. f. 9. w.	Münd tean
7 Temeetrius	jälle heitlit	minna / et Jeho-
8 Medardus	ilm tuulne	wa wottab
9 Parnimus	wihmane	mulle head teh-
Kaddumudambast / Euc. 15 / 1.		
10 G. 1 P. p. 3 aino	Summ. P.	ha / fesi üts te-
11 Parnabas	leige pite	wit on mulle
12 Basilides	tem pädw /	preestriks.
13 Tobias	12. öf.	Mis sefinnane
14 Valerius	lähhab	Mita müd ollt
15 Wiit	sojemaks	hakkand omäs
16 Justina	ilm on	perres tegge-
		ma / et ta seäl
		piddi hakkama
		Summala. te-
		ntstust pidda-
		ma / sedda teg-
		gid pärrast ka

Olge armoltsed / Euc. 6 / 36.		
17 G. 4 P. p. 3 aino	Summ. P.	muist Tani
18 Homerus	summes	suggu-arrust;
19 Kerwasius	resse	Sest need saat-
20 Florent	ilm so-	sid sedda ilma
21 Rael	ja rule-	aego preestrit /
22 Ahkaatsius	1. f. 3. w.	ja need kuitud
23 Basilius	ga ehf	ja täitsitta fue-
Kohkest Kallasagist / Euc. 5 / 1.		
24 G. 1 P. p. 3 aino	Summ. P.	fest / senna om-
25 Webron	hasti sel-	ma liina / mis
26 Jeremias	ged ilma	pärrast Tani
27 Ladislaus	saab	liinats hätti /
28 Josua	pisfut	kui nemmad
29 Peter Paut	1. f. 2. w.	sedda sald ues-
30 Eufi	märjaks	te illesehhita-
		nud / fesi eme-
		muiste ollt sel-
		liinal / mis
		nemmad ollid

12 nel selle Ku Päwal touseb Päite 3 weren-
deli pärrast kello 2. ning lähhab alla üts weren-
del pärrast kello 9. Päaw on pite 18 n. üts pool
Tundi. Dö piteus on 5. ning üts pool Tundi.

Marisferide õigussest / Matt. 5.	ärä pöletä.
1 G6 V. p. 30 ino Jumm. V.	nud / Laia,
2 Heina Mar.	ilmi on
3 Kornelius	diete heitlit
4 Ulrik	selletab
5 Anshelm	D. E. 5. õht.
6 Hektor	jälle hea
7 Temetrius	ilm
Kristusse auustamisest / Matt. 17.	Lehem.
8 G2 V. p. 30 ino. Jumm. V.	Sennasamma
9 Sirillus	Tant liina jät
10 Israel	fiis parrast se-
11 Eleonora	samma ebba-
12 Hinrik	jummala te-
13 Marreta V.	nistus / fenni
14 Ponalventur	kui selle Ma-
Walle-Probweridest / Matt. 7/15.	rahwas wan-
15 G2 V. p. 30 ino Jumm. V.	gi said ärä-
16 Hilariu	witud / tes teab /
17 Allesi	eht fiis / kui
	Asfuri künin-
	gas Salma-
	neser neid kum-
	me Israelt
	laete suggu-
	arro Asfita
	ilmofis

18 Rosina	head sui-il	male lastis
19 Ruwina	43	wangi wta.
20 Elias	mofessed	Niud same
21 Daniel	C E. 9. m.	ta nähha / mis
ülletohtusest Matapiddajasi / Luth. 16.		kahjo sest tul-
22 G9 V. p. 34. 3.	Mar. M.	leb ta ilmalis-
23 Apollinar	ikka kaunis	fude asjade
24 Kristiin	43 ilm	sees ühhe male /
25 Jakobi p.	järrestikko	kui ep olle sed-
26 Anno	sojade tuul	da waditsejat /
27 Marta	tega ehk	tes teit pah-
28 Pantaleon	D E. 9. e	handust telab /
Jerusalem: ärraritmisest / Luth. 19.		et ta Jumma
29 G10 V. p. 34. 3.	Olom p.	la seaduse jär-
30 Abdon	pilwine	rele rahwale
31 Kerman	ilmofe	kohhut mois-
		tab. Seäl
		olli üks lewi

15 nel selle ku päwal tousseb päite pole tundi pär-
 rast kello 3. lähhab alla pole tundi parrast kello 8
 pääl on pilt 17 tundi / ning õ 7. tundi.

1 Warrang.	ilm on diete	mees ; tes olt
2 Hannibal	† heit	emesele ühhe
3 Eleasar	sif tulega	ltanaese wõt-
4 Tominifus	D. 4. war.	nud / ja kui se-
Wariserist ja Tölnerist / Euf. 18.		samma naes-
5 On P. p. 3ain. Summ. V.		te-rahwas ho-
6 Silstus	puhho wi-	ra tō pārrast
7 Tonatus	masaddo /	omma mehhe
8 Siriafus	puhho pā-	jurest ärra-
9 Romanus	wa pais-	jootsnud omā
10 Lauriise p.	† tus	wannematte
11 Tio	foera ehk	jure / tes Pet-
Kurdif ja Keletumast / Mark. 7.		lemmas Juda-
12 612 P. p. 3a. J.	● f. 6. w.	maal ellasi / et
13 Hildebert	mādda ku	tahnuud se
14 Eisebius	ots,	mees ommeht
5 Antti Mar.	hāsti kui-	tedda mitte
16 Izaak	wad ilwad /	mahhajatta ;
17 Wilibald	saab pilwi	ta lāts sif ta
		jārrele omma
		āta jure / et ta
		pidot omma

18 Leno	I sefs tuulte,	naest jälle en-
Preestrif ja Lewitist / Euf. 10.		nesele taggaft
19 613 P. p. 3ain. Summ. V.		wõtma / ja
20 Parend	● f. 2. w.	temmaga om-
21 Kut	† ga	ma male min-
22 Wilibert	ilmofesfed	nema. At
23 Sakäus	lāhhāwad	wōttis omma
24 Wärili pāaw	kul forda /	weimeest hāsti
25 Ludwif	† ..	kul wasto / ja
Rūmnest Piddalirōbbisest / Euf. 17.		piddas tedda
26 614 P. p. 3a. J.	● f. 5. p. 1.	ennefe jures
27 Rāphard	ressse ilm	liggi wits pā-
28 Aukustiin	uddoga	wa. Kut se
29 Joan. huff.	pārrast	lewit mees nūud
30 Benjamin	saab	tätte wōttis
31 Rebetta	selgefs	jälle omma
		foto minna / et
		teādnud ta tee

14 nel selle tu pāwal touseb pāste 3. werendel
pārrast tello 4. ning lāhhāb alla werendeel pārrast
tello 7. pāaw on pīst 14. ning āts pool / ā agga 9.
āts pool ning tundi.

1 Etidius		kuiw ilm	peäl mitte kuh-
Mammonast /	Matt. 6/24.		ho liina ta
2 G 17 P. p. zaino Jun. P.	D f. 6. p 1		piddi omatale
3 Manw. tus	✠ Swil.		minnema om-
4 Teodosia	lud tuled		ma naese ja
5 Moses	faiwad kũ		sullasega; kũl
6 Magnus	ikka soe		sullane piddi
7 Regina	ilm		Jebusi linna
8 Mar. Sund.	✠ 8 ...		miinema / agga
9 Ra. ini liina Surnast /	Jul. 7/11.		ta tsand ei
10 G 16 P. p. zaino Jun. P.			tahnud sedda
11 Costenes	✠ f. 10. d.		mitte / fest et
12 Eobald	O ja pãw		woõras rah.
13 Cyrus	ũhhe pit-		was alles seäl
14 Uttendani.	kussed		liinas ollid el-
15 Nikodemus	selge ja hea		lamas / ta tah-
16 G 17 P. p. zaino Jun. P.	uddo pissut		tis heal meel
			Ribeasse eht
			Ramasse sa-
			da / fest et seäl
			Israeli rah-
			was ollid sees
			ellamas.

17 Lampertus		sejemaks	Nemmad
18 Titus	C f. 10. e 1.		tallafid sitis Ri-
19 Berner	tuled fãis		bea-liina pole /
20 Wausta	wad saega		mis Penamint
21 Matteusse p.	pissut		suggu arro
22 Morits		sojad ilmad	pãrralt. Said
			nemmad sitis
			fenna liina sa-
			nud / ei wõtnud
23 G 18 P. p. zaino Jun. P.			neid ãfeti was-
24 Robert	kuiwad ja		to omatale / se-
25 Kleomas	✠ f. 2. w.		pãrrast jãtd
26 Samianus	seiged tuul		nemmad otse
27 Adolw	wihma		turro peäle
28 Wentsel	sadda		seisma / sennt
29 Miheli p.	missaga		kui ãts wanna
			liina mees tul-

Alwatud tinnimesfest: Matt. 9/2.

30 **G 19 P. p. zaino Jun. P.**

12nel selle ku pãwal touseb pãite kello 6. ning lãhhãb alla kello 6. pãaw on piss 12. ning õ la 12. sundi.

DEE OBER. Wina ehk Roja Ku.

1 Woldemarus	ressse ja	li / ja sedda
2 Wolrad	D kell. 12. l.	lewit meest ta
3 Jairus	tuline ilm	felfiga ennese
4 Prantsistius	tuisoga	totta kutsus
5 Pruidbert	pehme	tulla. Sai se
6 Wides	wahhest	lewit mees sen
Pulma Rides / Matt. 22 / 1.		
7 6:10 P. p. 3aino Jumm. W.	kaunid	na fanud / wot
8 Karitas	fuggise	tis teine tedda
9 Lionisius	● E. 2. p. l.	hasti wasto
10 Rideon	ilmad	selle Ma wisi
11 Burkard	Jummala	järete: ta an
12 Walwrid	wiljale	bis temmale
13 Angelus		terwit / murre
Kunniga mehhe Polast / Joan. 4.		
14 6:11 P. p. 3aino Jumm. W.	lahhab pil	ses temma ees
15 Hadrisk	wisef's ehk	libele söma
16 Kallus	● E. 6. p. l.	aega / fatts we
17 Wlorent		jalgo peeta / ja
		andis netle süa
		ja jua. Kui
		nemmad sedda
		wisi nüüd om
		ma hea mele

Sel Kuul on 31. Päwa.

18 Tufas	tuline	pärast isfetes
19 Luutsius	ja selge	tes olli / tullid
20 Wendelin	ilm	sesamma kibe
Kawwalast Sullgese / Matt. 18.		
21 6:22 P. p. 3aino Jumm. W.		linna rahwas /
22 Rordula	† par	tes isleannetu
23 Sewerin	rast heidab	mad sadana
24 Salome	D kell. 1. p. l.	ehk pahharetti
25 Krispinus	pilwisef's	lapsed olli /
26 Amandus	† pä	need hattasid
27 Kapitolin	wa paistus	ulfe peäle kop
Kohu rahhast / Matt. 22 / 15.		
28 6:33 P. p. 3aino Jumm. W.	Sim. 3.	utama / se
29 Engelard	tuled	wanna mehhe
30 Absalom	käiwad	peäle kippuma /
31 Wolfgang	wahhest	tes kola issand

1 öne selle ku päwal touseb pätepol etundi pärast tello 7 ning lähhab alla pole tundi pärast tello pääl on plit 9. ö agga 15. tundi.

1 P. Meeste p.	D fell. 8. w.	ptodd teimma
2 Hinge p.	hea taltve	ga sedda hää-
3 Malafias	ilm ehf	bematta tödd
Jairusse Tättrest / Matt. 9/19.		
4 G. 24 P. p. zaino Summ. P.		teggema / mis
5 Pandina	pehne kus	enne Sodoma
6 Lenard	lega sel	rahwas nende
7 Enaelbert	ged ja	tahhe ingliga
8 Klaudius	kuitwad	ptodd tegge-
9 Teodoor	f. 4. w	ma/mis nūdd.
10 Mari. Lut.	ilmad	fe weel sepär-
Kautamisse Hirimust / Matt 24.		
11 G. 25 P. p. zain.	M. Wiist.	raff Sodoma
12 Jonas	ifka	ehf tummaks
13 Arkadius	pehne	pattuts hütat-
14 Preedrif	ja kuitw	se / sepärrast et
15 Leopold	lähhäb	ei sūnnige sēst
16 Ottomar	kūlmaks	pahjo rätida / et
17 Alwäus	f. 1. w.	ta wägga hīr-
		mus on / nēnda
		et jāllestus in-
		nimesse peäle
		tulleb / kuit sēst
		saab rätitud / ja

lest heaks arwatud, et nemmad piddid
 soa-wäega Ribea liina alla minnema
 ja sedda ärrarikkuma; sepärrast lastsid
 nemmad agga sedda Jehowa kääst kūs-
 sida, kes sedda söddimist essite piddi hak-
 fama. Nēnda kui nemmad kūsšid,
 sedda möda said nemmad ka wastust,
 mis nemmad jo enne ollid teäta sanud,
 et Juda suggu-arro piddi ifka hakkama.
 Ei öölnud sepärrast Jehowa mitte, et
 nemmad piddid woimust sama Penja-
 mini rahwa peäle, sest nemmad lootsid
 omma wäe peäle, mis wägga suur olli
 ühhe weikise liina wasto; sest keige se
 Ribea liinas ep olnud enām kui 700
 meest, ja neid Israeli rahwast olli
 400000. Wist nende meel olli keif sed-
 da Penjamini sugguwarro kautada; sest
 nemmad ollid öiete wandunud Mitspas,
 et ei piddand Penjamini mehhed mitte
 naest

naest sama teiste Israeli rahwa kãest
Kui nüüd piddi sama Benjamini rahwa
peäle mindud, et keif sõa tarwis jo wal-
mis olli, siis wast hakkasid nemmad Ben-
jamini rahwa kãest küssima se pahha tõ
pãrrast, et need kurjateggiad piddid sa-
ma nuhheldud, teised ka ei tahtnud siis
mitte nende mele pãrrast sedda tehha, et
nemmad neid pahharetti suggu rahwast
olleksid nende kätte annud, sest nemmad
piddid neid tapma, nenda kui nende kur-
ja tõ wããrt olli. Benjamini rahwale
agga tulli se ruumal meel ja nou, et
nemmad piddid se sure wãe wasto pan-
nema omma **M**sko rahwaga (ja sedda il-
ma Jehowata) sest neid ep olnud ennam
kui 26000 meest. Essite kũl lãks nende
nou forda, sest Jehowa piddi neile teis-
tele Israeli rahwale enne hirmo andma
nende pattude õllemele ja keigesugguse
pah-

pahhandusse pãrrast. Sai siis Israeli
wãggi Ribea alla sanud, siis tullid Ben-
jamini rahwas seãlt liinast wãlja ja
lõid 22000 meest mahha. Sest ka just
ei saand Israeli rahwas weel mitte tar-
gemaks, neile tulli se nou jãlle teisel pã-
wal hakkata Benjamini rahwaga tap-
pelda, ja kolmandamal pãwal ollid nem-
mad jo ta seãl liina al seismas, ja pãr-
rast, kui nende omma nou sai petud, l. se-
sid nemmad Jehowa kãest küssima,
kas nemmad piddid hakkama ta Ribea
liina wasto sõddima. Se küssimisega
ei tahtnud nemmad kũl muud õhtegi, kui
agga sedda, et Jehowa piddi agga õtle-
ma: Jah, minge agga sõddima. Kui sed-
da wisi se wastus ei olleks olnud, kes
teab, mis uut asja nemmad siis olleksid
ette wotnud, et nemmad agga sacksid
omma isse- ja õllemele jãrrele tehha. Nem-
mad lãksid siis jãlle omma ennese taht-
mis-
):(

misse järrele söddima; agga Ríbea reh-
was láksid nende wasto ja löid ta mah-
ha neid 18000 meest. Siis olli nüüd jo
mahha lödud keik ühtekokko arwarud
40000 meest. Said Israeli rahwas sed-
da hopi jälle sanud, siis láksid nemmad
keik Peteli liina, ja seäl nemmad hak-
kasid nutma, ja jáid Jehowa ette seisma,
ja paastusid selsamal páwal õhtoni; nem-
mad ohwerdasid põlletamis- ja tanno-
ohwrid Jehowa ees, ja küssisid Temma
kæest üllemapreestri Pineasi lábbi; kas
nemmad piddid weel Benjamini rahwa
wasto minnema söddima, woi, kas nem-
mad piddid sedda södda mahhajátma?

Et Israeli rahwas nüüd õiete hak-
kasid küssima nuttes ja kahhetsedes, siis
said nemmad ka Summala kæest õiget
wastust, et nemmad piddid agga nüüd
minnema söddima ja woimust ka sama.
Se sanna peäle láksid Israeli rahwas
siis

siis wälja Ríbea liina alla, ja hakkasid
targaste nüüd esmalt ommad asjad ai-
ama; sest nemmad pannid warritsejaid
liina tahha seisma, et kui teised piddid
linnast wälja minnema se sure wäe was-
to, nemmad siis taggant woiksid liina
sisse tungida. Se sai ka nenda tehtud:
sest kui Benjamini rahwas linnast said
wälja láinud Israeli rahwa wasto, ja
essite 30 meest neist ollid mahhalõnud,
Israeli rahwas ka ollid enast teinud põg-
genema, siis mõtlesid Benjamini rahwas,
et nende asjad piddid endise loo järrele
hásti kül káima; agga Israeli rahwas
hakkasid jáma seisma, ja jáid nenda Ben-
jamini rahwa wasto seisma, et nemmad
hakkasid õiete wasto pannema. Need
warritsejad liina tagga hakkasid ka lii-
na peäle kippuma ja said sedda ka kátte,
nemmad pannid sedda põllema, kui nem-
mad enne keik liina rahwast said mahha-

lõnud. Benjamini wäggi olli siis taple-
mas alles, kui nemmad said nähha, et
lin jo olli põllemas; nemmad tundsid siis,
et kuerri luggu neil kã; Jehowa hirm sai
ka nende peäle, sest tappeti selsammal pã-
wal neid 25 100 meest; neid mis weel jãl-
le jãrud olli agga 600 meest, need põg-
genesid hãdda pãrrast sure ruttoga weel
kõrbe Rimmoni kaljo jure, ja puggesid
selle kopade sisse, et nemmad seãl saaf-
sid warjul seista, kus nemmad ka nelli
kuud jãid; teised Benjamini rahwas
agga said keik õlles otsitud nende linnade
seest, ja need said keik mahha lõdud, ni
hãsti inimessed kui lojuksed, mis ial
teiste kätte juhtus; nende Ma sai arra-
rikkutud ja linnad arrapõlletud.

Pãrrast sedda hakkasid kũl Israeli
rahwas sedda kahhetsema ja nutma, et
Israeli suggust koggone õks arro pea ol-
li arrakautud; nemad ehitasid siis sepãr-
rast

rast Peteli õlles altari, ja ohwerdasid
põlletamisse-ja tãnno-ohwrid, ja hãkka-
sid mõtlema se peãle, mil wiisil Benjami-
ni suggu-arro peaks jãlle sama kossuda,
et ta õmmeti ikka ka õlles õhheks Isra-
eli suggu-arruks. Naest ep olnud neil, kes
seãl Rimmoni kaljo kopas olland, ja Mits-
pas olland Israeli rahwas Jehowale wan-
dunud, et nemmad ei pidand ka mitte
neile naest andma, õmmast suggust, mai-
alt ei tohtind nemmad ka mitte wotta;
sest siis ei sanud nemmad mitte ossa Is-
raeli maast. Nemmad hakkasid siis jãr-
rele kũlama, kas sedda rahwast weel pid-
di õllema, kes ep olnud Mitspas mitte
wandumas se naese wõtmisse pãrrast;
nemmad said siis teãta, et Gabesi linna
rahwas ei olnud wandumas egga sõas
taplemas. Israeli rahwa koggodus wõt-
tis siis sedda nou ja lãkkitas 12000 meest
Gabesi linna peãle, neil olli se kãst jures, et

Keif nemmad piddid senna paika mahha-
lōma, sepārrast et nemmad ei olnud mit-
te Rībea wasto sōddimas; nende peāle
piddi ūfsi armo heidetama, kes mitte ep
olnud meeste naesed, mis alles neitsid pid-
did ollema, kes ei sanud ūhhegi mehhe lig-
gi; ja se sai pea tundud sest, mis ehtes
ja ridis needsammad ollid, sest isse rided
olli mehhe naeste-rahwal, isse neil kes
mehheta alles neitsid ollid, ja neid olli
weel 400 mis ellusse jāeti, kui teised keif
senna liina said mahha lōdud. Need 400
neitsit said siis neile Benjamini rahwale
antud, kes Rimmoni kopas ollid. Et
need teised 200 agga ka woifsid iggaüks
ennesele naest sada, siis tulli neile se nou,
et needsammad 200 ennesele piddid hakka-
ma naest risuma, sest et hea melega ei
tahnud Israeli rahwas neile mitte naest
anda, sepārrast et nemmad ollid se peāle
wandunud, et teised ei mitte nende tūtтар-
te

te seast feddagi piddid sama nende hea
melega.

Gallaja anti siis neil teistele Benja-
mini meestele sedda nou, et kui Silo liin-
nast mehheta naeste-rahwas mis neitsid
ollid, oma wanna wisi järrele piddid ūh-
hel surel pūhhal riddastikko laulmas liin-
na wārrawa tahha wālja minnema, et
siis Benjamini mehhed wōttaksid tulla ja
neid ni paljo wōtta, et iggaüks ennesele
naest saaks. Nenda kui se nou sai antud,
nenda sai se assti ka tehtud. Benjamini
ilma naeseta mehhed tullid ja wōtsid en-
nestele neist neitsist iggaüks naest, kui
need Silo liinnast tullid omma rōmo pid-
dama. Iggamees lāks siis omma no-
rikkoga kōis, ja se assti jāi nendasammo-
te; sest et ep olnud järrele kauljat, igga-
mees teggi, mis ta melest õige oli.

Need sündinud asjad, mis Rutti Ra-
matust tullesad üleswõtta.

Rut kunninga Tarweti wanna emma
neljandamas põlmes, olli pagganatte rah-
wa selfist Moabi maalt, ja temale tulles
se suur au, et meie Onnisteggia temma
suggumõssast sündinud, nenda kui üks
teine naeste-rahwas Tamar nimmi ka
Kanaani rahwa selfist olli, nisammote ka
Raab. Kõl sepärrast, et meie saaksime
teata, et Jeesusse sündimisse ramatusse
nende nimmed on ka ülespandud seks, et
usfaksime sedda: Jummal poeg se ma-
 ilma Onnisteggia ep olle mitte ükspäines
Juda-rahwale Peästiaks antud, temma
on ka pagganatte rahwale ja nenda lei-
ge ma ilma rahwale Lunnastajaks ja
Peästiaks sanud.

Se luggu agga Ruttiga olli sedda wi-
st: Kohtomoistjatte aeges olli suur nõlg
Israeli maal, ehk woiks kõi olla sel aial,
kui

kui Rideon hakkas wallitsema, sest siis
olli Midjani ja Amaleki rahwal woimus
ka nenda, et nemmad Israeli rahwast
wägga waewasid; nemmad rikkusid nen-
de maad ärra, kui keik willi nende sõa-
wäest sai ärraraisatud ja ärratallatud.
Et siis sesuggune kibbe aeg olli, siis läks
üks Petlemma mees Elimelek omma
naese Noomiga ja omma kahhe poiaga
Moabi male, et ta seäl piddi toidust sa-
ma. Sai ta senna sanud ja tükki aega
seäl ellanud, surri ta ärra, ja ta kaks
poega Mahlon ja Kiljon wõtsid ennest-
le seält maalt naesed; Mahloni naese
nimmi olli Rut, ja Kiljoni naese nimmi
Orpa. Nende mehhed agga surrid pea
ärra ilma lapsita. Need kolm lest-naes-
te-rahwast jäid siis üksi jälle.

Kui nüüd Noomi se wanna am sai
kuulda, et Jehowa olli armo heitnud Is-
raeli Ma peäle, et rahwal iggaühhel jäl-

le leiba olli, siis piddi ta jälle kumne aas-
 ta tagga omma male minnema. Ta haf-
 kas siis minnema, ja ta minniad mölle-
 mad ollid tedda saatmas; kui ta tee peäl
 neist piddi lahkuma, ei tahtnud ta min-
 niad ei polegi temmast mahha jada, et ta
 neid käl mitme sannaga nomis ja õnnis-
 tas; wimaks ommeti andis teine minnia
 Orpa omma ämale suud, ja laks tagga-
 si jälle omma male; Rut agga jai ikka
 oma ämma jure, ja need mõllemad läl-
 sid oma teed, senni kui nemad Betlema
 said, kus se wana innimehe olli ellanud.

Sai ta senna sanud, siis tundsid tedda
 teised naesterahwas warsi jälle, need haf-
 kasid ütles: Eks se polle Noomi? Tem-
 ma agga ütles: Urge hüüde mind Noo-
 miks, hüüde mind Maraks, sest se keige-
 wäggewam Jumal on mulle wägga kib-
 bedat teinud; täis ma lälfin ärra, tühjalt
 on Jehowa mind taggasi tonud. Ni pea
 agga

agga kui ta omma minniaga olli omma
 linna sanud, sai ta ka warsi omma toi-
 dust, sest se olli ohra-leikusse aeg, ja Rut
 kui noor inimenne laks päid noppima lei-
 kajatte tagga ennesele leiwaks. Jumala
 käst olli se, et Israeli rahwas piddid sed-
 da noppimisest asja jätkma waestele, et
 nemmad ka woiksid middagi sada sest en-
 nesele toidusseks. Rutti õnnest juhtus ta
 Boasi wäljale; (kes Elimeleki suggulane
 olli) se mees olli diete lahke ja helde Rut-
 ti wasto, nenda et ta ka temma wasto
 ütles, et ta ei piddand mitte minnema,
 teiste põllo peält päid noppima, ta piddi
 agga senna temma tüdrukutte jure jama,
 kes ta wäljal ollid leikamas; leiba piddi
 ta ka sama ta rahwaga, ja poistele sai
 õöldud, et nemmad ei piddand temmasse
 mitte putuma, egga temmale habbi teg-
 gema, enneminne piddid nemmad sest
 wiljast, mis nemad ollid leikamas mid-
 da-

Dagi mahhajätmä, et Nut sedda rohke-
minne saaks noppida. Temma sai ka
ühhel päral ni paljo, et temmale sai käl
sest kanda, mis puhhas willi olli, mis ta
seälsammas selle Ma wisi järrele olli wäl-
jal peksnud.

Sai se wanna Noomi sedda nähha,
sus tundis ta sest warfi, et Jehowa olli
siin murret piddamas; ta julges sest ka
omma minniale sedda nou anda, et ta
Noast piddi palluma tedda ennesele nae-
seks wotta, et ta se suggulane olli, kelle
kõhhus piddi ollema neid maid jälle Eli-
meleki suggu-wõssale sata, mis selle
perrest ärrasanud.

Tullemal aastal ennam.

Um

Umbeš-enne- arwaminne sest 1744 Aastast.

Talwest.

Sest tulleb tähtedest ni paljo arwata/et Neäri
tuul peab paljo lund saddama ja pehmed ilmad
ollema; agga kuuula ka näitab nenda kui wäg-
ga külma ollewad kange tuultega/ja wiimaks Paas-
to-tuul piddi wahhest paljo lund saddama.

Kewwadest.

Mahla-ku tahhab kül lumme-saoga hakkada;
pärast agga täwad tuled wahhest. Mäio-tuul
piddi õsel tühti külma ollema hakkoga /ja monned
wihma-ogud. Janti-ku tootab meile head sojad
ja wiljalisfed ilmotessed.

Suist.

Heina-ku hakkatus piddi orse sojotessed ilmad
saatma; pärast agga tulleb kül raste saddo ja
wihma / koue- mürristamisfe-ja kange tuultega.
Leikusfe-ja Suggise-tuul piddi seggatsed ja tuisa-
sed ilmad ollema/ agga pärast same wahhest kau-
nid waitfed ja sojotessed ilmad jälle.

Süg-

Süggisest.

Moja-ku hakkatus püüdi wahhest pehme külol-
lema/agga läbbi öid püssut külmetama. Taltwe-ku
näitab meile otse ratsafad ilmad tuisoga ja lum-
me-saoga. Joulo-kuul täiwad wahhest tuled/kül-
metab agga pärrast ja tahhutab tühti aasta otsani.
Päikesse-ja Ku-pimedaksminnemisest.

Sel aastal ep olle muud kui üks ainus kord/et
ku meie nähhes (agga mitte ülleütsa) saab pime-
daks. Ja se tulleb 15 Jürrt-ku päwal. Se pimi-
medus hakkab kello 6 õhtus/kello 7 on ta pool pimi-
medaks sanud/ia kello 9 on ta jälle ommas walges.

Edast ja Rahhust.

Nüüd on meile meie armoliine Sünisteggla/se õige
Rahho Würst/ sedda rahho jälle kätte saatnud. Ag-
ga mitto meld kül nüüd on / kes Temmale se eest
õiete tännawad? Su-lobbise missega ei sa sest kül;
Ja tahhab enneminne sedda/et meie keigesi südda-
mest Temma suurt armo piddime tundma/ ja ses-
sinnatses tundmisses neist asjust lahti sama / mis
Tedda tihhutawad / et ta peab omma witsa meie
Ma peäle laskitama. Kui nüüd iggaüts meie seas
kätte wõttats / Sünisteggla jure kippuda; kül siis
saatsi.

saatsime pea nähha/et ta tahhaks meid lahti pees-
ta keikist pattudest/mis pärrast meie itka keige nuht-
lusse sü-allusets same. Ewangeliummi läbbi kut-
sub Ja meid / ja tootab pattude andeks-andmist ja
sellega iggawest rahho. Temma werre ja wermet-
te läbbi on se keik walmistud; kes nüüd ussub
Temma sisse Ja pole hoides itka ja iggaweste/ ei
sel kül polle karta ei södda egga mõkta.

Selle Aasta Wosist.

Kül se teäta/et hea aasta woostulleb üksi Jum-
mala õnnistussest. Et nüüd paljo nälja hädda jo-
tuntud wilja äppardusse pärrast / kül siis on meie
kohhus / sedda tähhele panna ja Jummala kääst
armo palluda/et ta jälle pöraks omma hallastus-
se pole/meie maad õnnistaks ja annaks meile wae-
se kehha tarwidust. Oh et meie olleksime waprud/
omma hinge eest keigeesite murretseda/meie Jesu-
ksesse kääst abbi ja wägge otsida ja nenda keit pat-
tused ello-wisid mahhajätta; katsi siis woid sa it-
ka õõlda kui Dawet 23 mas Saulus: **Jehowa**
on mo karjane / mul polle ühtegi wata.

Terwissest ja Haigussest.

Ei wot inimesenne enne-arwata/mis Jumal kut-
üllem wallitseja ello ja surma ülle sel aastal wõt-
tab

tab tehha. Monnisuggused tōwweð liguwad kũ
tka: agga mis sest holib surem hult innimeste
seas! Hulgaljookswad nemmad otsetohhe hutka-
tusse sisse / sest et neil polle egga se meel egga se
mōtte / et nemad wottatsid omma kallt lunnastaja
tahimist tehha; et **TA** kũl omma truide sullaste
lābbi keif waewa nāāb / nūūd sel aial innimesse
keigest willetsussest ja surmast ārrapeāsta. **S**
wahhel tunneb **TA** ommei neid / kes **Temma** isse
rahwas on; need wotwad keif mis **TA** peāle pan-
neb / allandikko sūddamega wasto / sest et neil on
teāta / et **TA** neid nende wilmse tunnikesse sees,
ōnsaste siit hādda-orrust ārrawottab ja wlib om-
ma iggawesse rōmo ja hingamisse sisse. Sest e-
tea egga sa ma. ilma-lapsed et ūhtegi / **Tumma**
parrago! Agga **Jesus Kristus** andko sedda ket-
tile / kes sedda sūddamest iggatsewad.